

Schubertiada

27a edició

Estimaràs la música

Du Doppelgänger! du bleicher Geselle!
Was äffst du nach mein Liebesleid,
Das mich gequält auf dieser Stelle,
So manche Nacht, in alter Zeit?

Tu, doble meu, tu pà·lid company!
Per què fas escarní de les penes d'amor
que tantes nits em tormentaren
en aquest lloc, en temps passats?

Der Doppelgänger

Franz Schubert | Heinrich Heine

Dijous 22 d'agost 2019

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

Franz Schubert | Schwanengesang i altres lieder

"Franz Schubert és el gran amor de la meva vida.
L'estudi de la seva obra, com a oient o intèpret,
representà i representa l'acompliment de tots els meus
ideals i objectius artístics. La humanitat, la modernitat
i la profunditat de les seves expressions musicals el
converteixen per a mi en el més genial de tots els
compositors genials: etern, insondable, inexplicable."

Brigitte Fassbaender

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

Schubert
Schwanengesang, D. 957 i altres lieder

Dijous 22 d'agost,
21:00 h

FRANZ SCHUBERT

- 30' Liebesbotschaft, D. 957/1 (1828)
Kriegers Ahnung, D. 957/2
Frühlingssehnsucht, D. 957/3
Ständchen, D. 957/4
Aufenthalt, D. 957/5
In der Ferne, D. 957/6
Herbst, D. 945 (1828)
Abschied, D. 957/7

— PAUSA —

- 32' Bei dir allein, D. 866 /2 (1828)
Der Wanderer an den Mond, D. 870 (1826)
Wiegenlied, D. 867 (1826)
Am Fenster, D. 878 (1826)

- Der Atlas, D. 957/8
Ihr Bild, D. 957/9
Das Fischermädchen, D. 957/10
Die Stadt, D. 957/11
Am Meer, D. 957/12
Der Doppelgänger, D. 957/13
Die Taubenpost, D. 965A (1828)

19:30 h | Conferència

“El cant del cigne de Schubert”
A càrrec de Raül Carrigasait

Andrè Schuen, baríton

Originari del Tirol del Sud (Itàlia), va créixer parlant tres llengües (ladí, italià i alemany), una versatilitat que es reflecteix en el seu repertori. Tot i que va començar estudiant violoncel, va estudiar posteriorment cant al Mozarteum de Salzburg amb Horiana Branisteanu i Wolfgang Holzmair, graduant-se el 2010. Entre els premis que ha rebut destaca l'ECHO Klassik 2016 com a Jove Artista de l'Any pel seu primer CD. Freqüenta tant el repertori operístic, amb papers com Ieletsvki (*La dama de piques*), Don Giovanni, Ford (*Falstaff*), Papageno (*La flauta màgica*), Guglielmo (*Così fan tutte*), Figaro (*Les noces de Figaro*) o Don Fernando (*Fidelio*), com el *lied*; ha fet recitals al Wigmore Hall, al Heidelberger Frühling o al Konzerthaus de Viena, la Schubertiade Hohenems, el Festival de Música d'Aspen o el Tanglewood Festival, amb pianistes com Daniel Heide, Gerold Huber o Thomas Adès.

Aquest és el segon concert d'Andrè Schuen a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

Daniel Heide, piano

És un dels pianistes acompañants i de cambra més sol·licitats de la seva generació, que ofereix concerts per tota Europa i Àsia des de la seva graduació a la Hochschule für Musik “Franz Liszt” de Weimar. Entre els seus cantants habituals hi ha Andrè Schuen, Christoph Prégardien o Roman Trekel; ha tocat també amb Marie Seidler, Hanno Müller-Brachmann, Luca Pisaroni, Ruth Ziesak o Christian Immler. En el terreny de la música de cambra ha fet concerts amb solistes com Tabea Zimmermann, Antje Weithaas, Wolfgang Emanuel Schmidt, Jens Peter Maintz, Friedemann Eichhorn, Barbara Buntrock, Julian Steckel o Konstanze von Gutzeit. El seu CD “Poêmes” amb la mezzosoprano Stella Doufexis, amb cançons de Claude Debussy, ha rebut el Premi de la Crítica Discogràfica Alemanya 2013 i el CD amb Andrè Schuen, amb *lieder* de Robert Schumann, Hugo Wolf i Frank Martin, el premi ECHO Klassik 2016 com a jove artista de l’any.

Aquest és el segon concert de Daniel Heide a la Schubertíada; hi va debutar l’any 2018.

El comiat de Schubert

Javier Pérez Senz, periodista i crític musical

Després del seu sensacional debut l'estiu passat amb *La bella molinera*, el baríton líric Andrè Schuen i el pianista Daniel Heide tornen a la Schubertiada amb un programa que gira al voltant de *Schwanengesang* [Cant del cigne], D. 957, col·lecció de catorze lieder sobre poemes de Ludwig Rellstab, Heinrich Heine i Johann Gabriel Seidl així batejada per l'editor Tobias Haslinger en ser publicada per primera vegada el maig de 1829, poc després de la mort de Franz Schubert.

El genial compositor vienès no va pensar mai en aquest bellíssim i romàntic títol de *Cant del cigne* amb què Haslinger va anunciar en el *Wiener Zeitung*, amb bon olfacte comercial, la publicació de catorze cançons inèdites de Franz Schubert. Aquest recull - presentat amb la benedicció de Ferdinand Schubert, com l'últim cicle del seu germà-, reuneix dos quaderns sobre poemes de Rellstab (set) i Heine (sis); probablement per pura superstició, l'editor va voler evitar la mala fama del número 13 afegint com a cançó n. 14 del cicle, *Die Taubenpost*, D. 965A, sobre versos de Seidl; juntament amb *Der Hirt auf dem Felsen*, D. 965, aquestes són les dues últimes cançons escrites per Schubert.

No posseeix l'íntima i profunda connexió literària i musical que converteixen *La bella molinera* i *Viatge d'hivern* en cims absoluts del *Lied* romàntic, però els qui tenen Schubert com a compositor de capçalera, en *Cant del cigne* poden gaudir les sis meravelloses cançons sobre poemes de Heine que formen un petit i extraordinari cicle que ha de situar-se entre el millor del seu ampli llegat. De fet, en aquestes joies Schubert explora per última vegada els temes transcendentals que inspiren la seva obra: l'amor, la mort, l'absència i la figura del caminant.

"Estimo el *Lied* perquè manté pura l'essència del cant, que no és una altra cosa que emocionar al públic amb la música i amb el que es diu a través d'ella". Serveixin aquestes sàvies paraules del baríton alemany Matthias Goerne per a definir, de forma clara i directa, la capacitat que fa únic l'art del *Lied* per sobre d'altres gèneres i que, de forma també única, defineix la genialitat de Schubert a l'hora d'expressar sentiments i emocions profundes que els seus intèrprets - cantants i pianistes en absoluta comunió artística- han de transmetre sense temptacions divistes.

Els set poemes de Ludwig Rellstab remeten pel seu vigor juvenil al lirisme impulsiu de *La bella molinera*, però sense els accENTS dramàTICS dels poemes de Wilhelm Müller que agiten la narració. Flueix en ells el diàleg amb el piano de forma directa, natural; des de la quietud de *Liebesbotschaft*, D.957/1, amb un delicat i ondulant acompañament, a la varietat tonal, amb aires de balada, *Kriegers Ahnung*, D. 957/2. Obres mestres són, per la pintura d'emocions, *Frühlingssehnsucht*, D. 957/3 i, de forma sublim, *Ständchen*, D. 957/4, de puresa melòdica irresistible.

En contrast, a *Aufenthalt*, D. 957/5 i *In der Ferne*, D. 957/6, accentua progressivament els matisos que adquireixen major alè dramàtic, amb una varietat de registres que, en el marc de l'estructura rítmica implacable de *Abschied*, D. 957/7 sorprèn amb el diferent calat poètic del refrany "Ade!" amb el qual inicia cadascuna de les seves sis estrofes.

Els sis poemes de Heine procedeixen del cicle *Die Heimkehr* [El retorn], que obre el llibre primer dels *Reisebilder* [Quadres de viatge] i en ells troba Schubert el paisatge romàntic ideal per a explorar temes molt afins a la seva personalitat, com la nostàlgia amorosa, la desesperança, l'amargor i el dolor. Com escriu el crític musical Arturo Reverter, "aquesta poesia tan concentrada, breu i intensa estava demanant a crits que un compositor com Schubert la convertís en música i la potenciés encara més, sintetitzant en elles les tesis romàntiques; creant un sol cos expressiu i definitori d'alguns dels fonamentals valors de l'home. Teatre interior realitzat amb pinzellades mestres, sòbries, precises".

Juga amb els contrastos, des de la tibant atmosfera de *Der Atlas*, D. 957/8 i la directa simplicitat de *Ihr Bild*, D. 957/9, a la tendresa que banya *Das Fischermädchen*, D. 957/10; des de l'angoixa que creix de forma implacable a *Die Stadt*, D. 957/11, a la desesperança d'*Am Meer*, D. 957/12 o la desoladora força expressiva que converteix *Der Doppelgänger*, D. 957/13 en una peça magistral que explora els dolors de l'ànima amb una profunditat psicològica que enllaça amb el pathos i la intensitat dramàtica de *Der Leiermann*, últim *lied* de *Viatge d'hivern*, també escrit en la mateixa tonalitat (si menor). Són dos solitaris que, irremissiblement, ens fan pensar en la solitud i desesperança del propi compositor.

L'únic *lied* del cicle amb versos de Johann Gabriel Seidl, *Die Taubenpost*, D. 965A, té caràcter joval i encant rítmic, però sembla una peça menor després dels lieder sobre poemes de Heine. A la primera part del programa, Schuen i Heide intercalen un *lied* sobre poemes de Rellstab, *Herbst*, D. 945, retrat de la desesperança i l'inexorable pas del temps, inserit amb encert just abans d'*Abschied*, D. 957/7.

Obrint la segona part del recital, apareixen quatre cançons més, totes sobre poemes de Seidl:

Bei dir allein, D. 866/2 -segona de les quatre cançons amb tornada publicades per Thaddäus Weigl en 1828 com Opus 95-, és una divertida crítica a les àries d'òpera carregades d'ornaments i cadències; *Der Wanderer an den Mond*, D. 870, dedicat al seu amic Josef Witteczek, és el més famós dels *lieder* sobre la lluna del seu catàleg; a *Wiegenlied*, D. 867, amb un acompañament que imita al llaüt, apareix el motiu de Rosamunda en un clima de bellesa serena; *Am Fenster*, D. 878 reflecteix amb

senzillesa i tranquil·litat l'atmosfera de consol espiritual que Schubert, que no era un home profundament religiós, va percebre en la seva visita als monestirs de St. Florian i Kremesmünster a l'estiu de 1825, en companyia del seu amic, el baríton Johan Michael Vogl. Aquestes dues últimes cançons van ser publicades per Josef Czerny com *Opus 105* (núms. 2 i 3) el 21 de novembre de 1828, dia del funeral de Schubert, mort a Viena dos dies abans.

Schwanengesang i altres lieder

FRANZ SCHUBERT
(1797 — 1828)

Ludwig Rellstab

Liebesbotschaft

Rauschendes Bächlein,
So silbern und hell,
Eilst zur Geliebten
So munter und schnell?
Ach, trautes Bächlein,
Mein Bote sei Du;
Bringe die Grüße
Des Fernen ihr zu.

All' ihre Blumen
Im Garten gepflegt,
Die sie so lieblich
Am Busen trägt,
Und ihre Rosen
In purpurner Glut,
Bächlein, erquicke
Mit kührender Flut.

Missatge d'amor

Rierol mormolant,
tan argentí i clar,
t'apresses vers l'estimada
eixerit i veloc?
Ai! Car rierol,
sigues el meu missatger;
porta-li salutacions
de mi, que sóc lluny.

Totes les seves flors,
cultivades al jardí,
que ella tan gentilment
porta al seu pit
i les seves roses
de purpuri esclat,
rierol, reconforça-les
amb un dol d'aigua fresca.

Wenn sie am Ufer,
In Träume versenkt,
Meiner gedenkend,
Das Köpfchen hängt;
Tröste die Süße
Mit freundlichem Blick,
Denn der Geliebte
Kehrt bald zurück.

Neigt sich die Sonne
Mit rötlichem Schein,
Wiege das Liebchen
In Schlummer ein.
Rausche sie murmelnd
In süße Ruh,
Flüstre ihr Träume
Der Liebe zu.

Ludwig Rellstab
Kriegers Ahnung

In tiefer Ruh liegt um mich her
Der Waffenbrüder Kreis;
Mir ist das Herz so bang und schwer,
Von Sehnsucht mir so heiß.

Wie hab' ich oft so süß geträumt
An ihrem Busen warm!
Wie freundlich schien des Herdes Glut,
Lag sie in meinem Arm!

Hier, wo der Flammen düstrer Schein
Ach! nur auf Waffen spielt,
Hier fühlt die Brust sich ganz allein,
Der Wehmut Träne quillt.

Herz! Daß der Trost Dich nicht verläßt!
Es ruft noch manche Schlacht.
Bald ruh' ich wohl und schlafe fest,
Herzliebste—Gute Nacht!

Quan ella, a la riba,
immersa en un somiegig,
bo i pensant en mi,
incliñi el seu petit cap,
conforta la meva enamorada
amb benvolent esguard,
car l'estimat,
tornarà ben aviat.

El sol ponent
amb rogença esplendor,
bressola la meva estimada
i la fa adormir.
Tot mormolant
en dolça quietud,
li xiuxueja
sommis d'amor.

El pressentiment del guerrer

En profund repòs, jeuen al meu voltant
en cercle, els companys d'armes;
el meu cor temorós i feixuc,
tan ardent de nostàlgia.

Quantes vegades havia somiat, dolçament
recolzat en el seu càlid pit!
Que plàcida brillava la flama de la llar,
quan la tenia als meus braços!

Aquí, on la llòbrega resplendor d'una flama,
ai! només es percep en les armes,
aquí, el cor se sent tot sol,
vessant llàgrimes de tristesa.

Oh cor! Que no t'abandoni el consol!
Encara serem cridats a tantes batalles.
Aviat reposaré i dormiré profundament,
estimada del meu cor, bona nit!

Frühlingssehnsucht

Säuselnde Lüfte
Wehend so mild,
Blumiger Düfte
Atmend erfüllt!
Wie haucht ihr mich wonnig begrüßend an!
Wie habt ihr dem pochenden Herzen getan?
Es möchte Euch folgen auf luftiger Bahn!
Wohin?

Bächlein, so munter
Rauschend zumal,
Wollen hinunter
Silbern ins Tal.
Die schwebende Welle, dort eilt sie dahin!
Tief spiegeln sich Fluren und Himmel
darin.
Was ziehst Du mich, sehnend verlangender Sinn,
Hinab?

Grüßender Sonne
Spielendes Gold,
Hoffende Wonne
Bringest Du hold.
Wie labt mich Dein selig begrüßendes
Bild!
Es lächelt am tiefblauen Himmel so mild
Und hat mir das Auge mit Tränen gefüllt!
Warum?

Grünend umkränzet
Wälder und Höh'!
Schimmernd erglänzet
Blütenschnee!
So dränget sich Alles zum bräutlichen Licht;
Es schwellen die Keime, die Knospe bricht;
Sie haben gefunden was ihnen gebracht:
Und Du?

Rastloses Sehnen!
Wünschendes Herz,
Immer nur Tränen,
Klage und Schmerz?
Auch ich bin mir schwelender Triebe bewußt!
Wer stillet mir endlich die drängende
Lust?
Nur Du befreist den Lenz in der Brust,
Nur Du!

Nostàlgia de primavera

Oreigs remorejants
ventegen tan suauament
amb un alè ple
de perfum de flors!
Amb quin deliciós xiixueig em saludeu!
Què li heu fet al meu cor que palpita?
Ell voldria seguir-vos pels aeris camins!
Cap on?

Rierols, escotorits
i mormolejants alhora,
baixen argentats
cap a la vall.
L'onada flotant els apressa cap allà!
En ells, els camps i el cel s'emmirallen
pregonament.
Cap on m'arrossegues, esperit delerós i anhelant.
Cap avall?

Sol, que em saludes
amb un daurat jogasser,
em portes, graciosament,
un esperançador delit!
Com em conforta la benaurada salutació de la
teva imatge!
Somrius tan dolçament en el profund atzur del cel
que m'has omplert els ulls de llàgrimes!
Per què?

Es guarneixen de verd
boscos i tossals!
Resplendents brillen
les poncelles de neu!
Tot empeny cap a una llum nupcial;
s'inflen les llavors, espunten els brots;
ells han trobat el que els fa trencar.
I tu?

Desig incessant!
Cor delerós,
tot just només llàgrimes,
planys i dolors?
Em faig càrrec dels meus creixents designs!
Qui, finalment, apaivaga la meva apressant
voluptat?
Només tu alliberes la primavera en el cor,
Només tu!

Ständchen

Leise flehen meine Lieder
Durch die Nacht zu Dir;
In den stillen Hain hernieder,
Liebchen, komm' zu mir!

Flüsternd schlanke Wipfel rauschen
In des Mondes Licht;
Des Verräters feindlich Lauschen
Fürchte, Holde, nicht.

Hörst die Nachtigallen schlagen?
Ach! sie flehen Dich,
Mit der Töne süßen Klagen
Flehen sie für mich.

Sie verstehn des Busens Sehnen,
Kennan Liebesschmerz,
Rühren mit den Silbertönen
Jedes weiche Herz.

Laß auch Dir die Brust bewegen,
Liebchen, höre mich!
Bebend harr' ich Dir entgegen!
Komm', beglücke mich!

Serenata

Suaument et supliquen
el meus cants en la nit;
a baix en el tranquil boscatge,
estimada, vine al meu costat!

L'esvelt brancam mormola xiuxiuejant
a la llum de la lluna;
de l'hostil sotjar del traïdor,
no tinguis por, amor meu.

Sents el cant dels rossinyols?
Ai! A tu ells supliquen,
amb els sons de dolços planys,
per mi ells t'imploren.

Ells copsen el deler del cor,
coneixen les penes d'amor,
commouen, amb el seu cant d'argent,
tots els tendres cors.

Deixa que també el teu cor s'entendreixi,
estimada, escolta'm!
Jo t'espero tremolant!
Vine, fes-me feliç!

Ludwig Rellstab

Aufenthalt

Rauschender Strom,
Brausender Wald,
Starrender Fels
Mein Aufenthalt.

Wie sich die Welle
An Welle reiht,
Fließen die Tränen
Mir ewig erneut.

Hoch in den Kronen
Wogend sich's regt,
So unaufhörlich
Mein Herze schlägt.

Und wie des Felsen
Uraltes Erz
Ewig deselbe
Bleibet mein Schmerz.

Ludwig Rellstab

In der Ferne

Wehe dem Fliehenden
Welt hinaus ziehenden!—
Fremde durchmessenden,
Heimat vergessenden,
Mutterhaus hassenden,
Freunde verlassenden
Folget kein Segen, ach!
Auf ihren Wegen nach!

Herze, das sehnende,
Auge, das tränende,
Sehnsucht, nie endende,
Heimwärts sich wendende!
Busen, der wallende,
Klage, verhallende,
Abendstern, blinkender,
Hoffnungslos sinkender!

Sojorn

Torrent fresser,
bosc brument,
penyal enterc,
el meu sojorn.

Així com l'onada
en segueix una altra,
em cauen les llàgrimes
sense parar.

A dalt, les brançades
onegen amb vivesa
i, així, el meu cor
batega incessantment.

I, com el mineral
primigeni de la roca,
immutable i etern,
roman el meu dolor.

A la llunyania

Ai del que fuig
vagarejant pel món!
recorrent terres estrangeres,
oblidant la pàtria,
odianç la casa materna,
abandonant els amics,
cap venturança el segueix, ai!
en el seu camí.

Cor anhelant,
ulls plens de llàgrimes,
enyorança sense fi
envers la terra natal.
Cor convuls,
plany esmorteït,
l'estel del vespre resplendeix,
davallant sense esperança!

Lüfte, ihr säuselnden,
Wellen sanft kräuselnden,
Sonnenstrahl, eilender,
Nirgend verweilender:
Die mir mit Schmerze, ach!
Dies treue Herze brach,—
Grüßt von dem Fliehenden
Welt hinaus ziehenden!

Ventijols mormolejants,
onades suauament encrespades,
raig de sol apressat
que enlloc s'atura:
a la que, amb dolor, ai!
trencà aquest cor fidel
saluda-la de part del fugitiu
que vagareja pel món!

Ludwig Rellstab

Herbst

Es rauschen die Winde
So herbstlich und kalt;
Verödet die Fluren,
Entblättert der Wald.
Ihr blumigen Auen!
Du sonniges Grün!
So welken die Blüten
Des Lebens dahin.

Es ziehen die Wolken
So finster und grau;
Verschwunden die Sterne
Am himmlischen Blau!
Ach, wie die Gestirne
Am Himmel entflehn,
So sinket die Hoffnung
Des Lebens dahin!

Ihr Tage des Lenzes
Mit Rosen geschmückt,
Wo ich die Geliebte
An's Herze gedrückt!
Kalt über den Hügel
Rauscht, Winde, dahin!
So sterben die Rosen
Der Liebe dahin!

Tardor

Bramula el vent
tardorenc i fred;
els camps resten erms,
s'esfulla el bosc.
On sou prades florides!
I tu, verdor assolellada!
Així es marceixen
les flors de la vida.

Desfilen els núvols
foscós i grisos;
desapareixen les estrelles
del blau celestial!
Ai, tal com els estels
fugen del cel,
així decau l'esperança
de la vida!

On sou, oh dies de primavera
guarnits de roses,
quan al cor estrenyia
la meva estimada!
Fred, damunt el tossal,
bramula, oh vent!
Així moren les roses
de l'amor.

Abschied

Adel! du muntre, du fröhliche Stadt, ade!
Schon scharret mein Rößlein mit lustigen
Fuß;
Jetzt nimm noch den letzten, den
scheidenden Gruß.
Du hast mich wohl niemals noch traurig gesehn,
So kann es auch jetzt nicht beim Abschied
geschehn.

Ade, ihr Bäume, ihr Gärten so grün, ade!
Nun reit ich am silbernen Strome entlang.
Weit schallend ertönet mein Abschiedsgesang;
Nie habt ihr ein trauriges Lied gehört,
So wird euch auch keines beim Scheiden
beschert!

Ade, ihr freundlichen Mägdelein dort, ade!
Was schaut ihr aus
blumenenumduftetem Hause
Mit schelmischen, lockenden Blicken heraus?
Wie sonst, so grüß ich und schaue mich um,
Doch nimmer wend ich mein Rößlein um.

Ade, liebe Sonne, so gehst du zur Ruh, ade!
Nun schimmert der blinkenden Sterne Gold.
Wie bin ich euch Sternlein am Himmel so hold;
Durchziehn wir die Welt auch weit und breit,
Ihr gebt überall uns das treue Geleit.

Adel! du schimmerndes Fensterlein hell, ade!
Du glänzest so traulich mit dämmerndem
Schein
Und ladest so freundlich ins
Hütchen uns ein.
Vorüber, ach, ritt ich so manches Mal,
Und wär es denn heute zum letzten Mal?

Ade, ihr Sterne, verhüllt euch grau! Ade!
Des Fensterlein trübes, verschimmerndes Licht
ersetzt ihr unzähligen
Sterne mir nicht,
Darf ich hier nicht weilen, muß hier vorbei,
Was hilft es, folgt ihr mir noch so treu!

Comiat

Adéu! Ciutat alegre i animada, adéu!
Les llambresques potes del meu cavall ja
freguen la terra;
rep ara la meva darrera salutació de
comiat.
No m'has vist mai trist
i no serà així al moment de dir-te
adéu.

Adéu, arbres i jardins tan verds, adéu!
Ara cavalco al llarg del riu argentat.
Lluny ressona l'eco del meu cant;
mai m'heu sentit una cançó trista
i ara, en acomiadarme, cap tampoc us
n'oferiré!

Adéu, noies amables, adéu!
Què mireu des de les vostres cases
perfumades de flors
amb un esguard picaresc i seductor?
Com sempre, jo saludó i miro a l'entorn
però mai faré girar cua al meu cavall.

Adéu, estimat sol que vas a joc, adéu!
Ara brilla l'or de l'estel centellejant.
Com us estimo estrelletes del cel;
si travesssem el món d'un costat a l'altre,
a tot arreu ens doneu la vostra fidel escorta.

Adéu! Clara finestreta enllumenada, adéu!
Llueixes tan entranyable amb vespertina
resplendor
i convides tan amablement a entrar dins la
cabana.
Ai! He passat tan sovint cavalcant per davant
i, serà avui l'última vegada?

Adéu, estrelles, embolalleu-vos de gris! Adéu!
La llum somorta i minvant de la finestreta,
no me la bescanyiareu vosaltres,
incomptables estels,
si no em puc quedar aquí, si haig de marxar,
de què em serveix que em segui tan fidelment!

Johann Gabriel Seidl

Bei dir allein

Bei dir allein
Empfind' ich, dass ich lebe,
Dass Jugendmut mich schwellt,
Dass eine heit're Welt
Der Liebe mich durchbebe;
Mich freut mein Sein
Bei dir allein!

Bei dir allein
Weht mir die Luft so labend,
Dünkt mich die Flur so grün,
So mild des Lenzes Blüh'n
So balsamreich der Abend,
So kühl der Hain,
Bei dir allein!

Bei dir allein
Verliert der Schmerz sein Herbes,
Gewinnt die Freud' an Lust!
Du sicherst meine Brust
Des angestammten Erbes;
Ich fühl' mich mein
Bei dir allein!

Johann Gabriel Seidl

Der Wanderer an den Mond

Ich auf der Erd', am Himmel du,
Wir wandern beide rüstig zu:
Ich ernst und trüb, du mild und rein,
Was mag der Unterschied wohl sein?

Ich wandre fremd von Land zu Land,
So heimatlos, so unbekannt;
Bergauf, bergab, Wald ein, Wald aus,
Doch bin ich nirgend, achi! zu Haus.

Du aber wanderst auf und ab
Aus Ostens Wieg'
in Westens Grab,
Wallst Länder ein und Länder aus,
Und bist doch, wo du bist, zu Haus.

Der Himmel, endlos ausgespannt,
Ist dein geliebtes Heimatland:
O glücklich, wer, wohin er geht,
Doch auf der Heimat Boden steht!

Només al teu costat

Només al teu costat
sento que sóc viu,
que un ànim jovenívol m'inflama,
que un joïós món
de l'amor em fa fremir;
el meu ésser s'alegra
només al teu costat!

Només al teu costat
em venteja l'aire tan agradívol,
els camps em semblen tan verds,
tan dolça la florida de la primavera,
tan plena de fragàncies la tarda,
tan fresc el boscatge,
només al teu costat!

Només al teu costat
la pena perd la seva aspror,
la joia guanya en delit!
Tu consolides al meu cor
el seu heretatge;
em sento jo mateix
només al teu costat!

El caminant a la lluna

Jo aquí a la terra i tu allà dalt del cel,
tots dos ens movem amb vigor:
jo sever i trist, tu dolça i pura,
on és doncs la diferència?

Com un estranger, vaig de país en país,
un sense pàtria, un desconegut;
pujant i baixant muntanyes, travessant boscos,
però enllloc no trobo sojorn.

Però tu et mous amunt i avall
des del teu bressol a llevant
fins a la teva tomba a ponent,
tu viatges d'un país a l'altre
i, tanmateix arreu trobes sojorn.

El cel, que s'estén sense fi,
és la teva estimada pàtria:
oh, feliç aquell qui arreu on vagi
sempre es troba com a la terra natal!

Johann Gabriel Seidl

Wiegenlied

Wie sich der Äuglein kindlicher Himmel,
Schlummerbelastet, lässig verschliesst!
Schliesse sie einst so, lockt dich die Erde:
Drinnen ist Himmel, aussen ist Lust!

Wie dir so schlafrot glühet die Wange!
Rosen aus Eden hauchten sie an:
Rosen die Wangen, Himmel die Augen,
Heiterer Morgen, himmlischer Tag!

Wie des Gelockes goldige Wallung
Kühlet der Schläfe glühenden Saum.
Schön ist das Goldhaar, schöner der Kranz drauf:
Träum' du vom Lorbeer, bis er dir blüht.

Liebliches Mündchen, Engel umwehn dich:
Drinnen die Unschuld, drinnen die Lieb';
Wahre sie Kindchen, wahre sie treulich:
Lippen sind Rosen, Lippen sind Glut.

Wie dir ein Engel faltet die Händchen;
Falte sie einst so, gehst du zur Ruh';
Schön sind die Träume, wenn man gebetet:
Und das Erwachen lohnt mit dem Traum.

Johann Gabriel Seidl

Am Fenster

Ihr lieben Mauern, hold und traut,
Die ihr mich kühl umschliesst,
Und silberglänzend niederschaut,
Wenn droben Vollmond ist!
Ihr saht mich einst so traurig da,
Mein Haupt auf schlaffer Hand,
Als ich in mir allein mich sah,
Und Keiner mich verstand.

Jetzt brach ein ander Licht heran,
Die Trauerzeit ist um,
Und Manche zieh'n mit mir die Bahn
Durch's Lebensheiligtum.
Sie raubt der Zufall ewig nie
Aus meinem treuen Sinn,
In tiefster Seele trag' ich sie,
Da reicht kein Zufall hin.

Cançó de bressol

Els ullots de cel de criatura,
com es tanquen incurosos carregats de son!
Tanca'ls doncs quan la terra et sedueixi:
el cel és dins, a fora la voluptat!

Com la son et fa tornar vermelles les galtes!
Roses de l'Edèn les han alenat:
les teves galtes són roses, els teus ulls el cel,
matí serè, dia celestial!

Com els plecs dels teus rínxols daurats
refresquen les vores de les teves temples ardents.
Bells són els teus cabells daurats i més bella
encara la corona al seu damunt:
somnia amb el llorer fins que floreixi per a tu.

Dolça boqueta, els àngels t'envolten,
a dins hi ha la innocència, a dins hi ha l'amor!
Serva-les, criatura, serva-les fidelment!
Els teus llavis són roses, els teus llavis són l'ardor.

Tal com un àngel plega les teves manetes,
plega-les així un dia quan vagis a dormir!
Bonics són els somnis quan hom prega:
i el despertar et premia amb un somni.

A la finestra

Vosaltres, parets estimades, xamoses i íntimes,
que m'envolteu amb la vostra frescor,
i m'esguardeu amb un esclat d'argent
quan al cel hi ha lluna plena!
Un dia em veiéreu aquí tan trist,
amb el cap entre les mans flàccides,
quan jo només em veia a mi mateix
i ningú m'entenia.

Ara, una altra llum ha entrat aquí dins,
el temps de la tristor ja ha passat
i molts m'acompanyen en aquest camí
a través del santuari de la vida.
L'atzar mai me'ls arrabassarà
del meu fidel esperit,
els porto al fons de la meva ànima
on l'atzar no hi pot arribar.

Du Mauer wähnst mich trüb wie einst,
Das ist die stille Freud;
Wenn du vom Mondlicht widerscheinst,
Wird mir die Brust so weit.
An jedem Fenster wähn' ich dann
Ein Freundeshaupt, gesenkt,
Das auch so schaut zum Himmel an,
Das auch so meiner denkt.

Heinrich Heine

Der Atlas

Ich unglückselger Atlas! eine Welt,
Die ganze Welt der Schmerzen muß ich tragen,
Ich trage Unerträgliches, und brechen
Will mir das Herz im Leibe.

Du stolzes Herz! du hast es ja gewollt!
Du wolltest glücklich sein, unendlich glücklich,
Oder unendlich elend, stolzes Herz,
Und jetzo bist du elend.

Heinrich Heine

Ihr Bild

Ich stand in dunkeln Träumen,
Und starrt' ihr Bildnis an,
Und das geliebte Antlitz
Heimlich zu leben begann.

Um ihre Lippen zog sich
Ein Lächeln wunderbar,
Und wie von Wehmutstränen
Erlänzte ihr Augenpaar.

Auch meine Tränen flossen
Mir von den Wangen herab—
Und ach, ich kann es nicht glauben,
Daß ich dich verloren hab'!

Vosaltres, parets, creieu que estic trist com abans
perquè la meva joia és tranquil·la;
quan resplendiu a la llum de la lluna,
el meu cor s'expandeix.
Llavors, m'imagino que a cada finestra
hi ha un cap amic, abocant-se,
que esguarda també cap el cel
i que també pensa en mi!

Atlas

Jo infortunat Atlas! Un món,
tot el món dels dolors haig de sostenir,
suporto l'insuportable, i el meu cor
vol trencar-se dintre del cos.

Tu, cor ple de supèrbia, així ho has volgut!
Tu volies ser feliç, infinitament feliç,
o infinitat desventurat, cor superbiós,
i ara ets infeliç.

La teva imatge

Estava immers en obscures vagueries
i mirava el seu retrat,
llavors el seu estimat rostre
prengué vida misteriosament.

En els seus llavis es dibuixà
un meravellós somriure
i, com de llàgrimes de melangia,
brillaren els seus ulls.

A mi també, les llàgrimes
em queien per les galtes
i ai las! A penes em puc creure
que t'he perdot!

Heinrich Heine

Das Fischermädchen

Du schönes Fischermädchen,
Treibe den Kahn ans Land;
Komm zu mir und setze dich nieder,
Wir kosen Hand in Hand.

Leg' an mein Herz dein Köpfchen,
Und fürchte dich nicht zu sehr;
Vertraust du dich doch sorglos
Täglich dem wilden Meer.

Mein Herz gleicht ganz dem Meere,
Hat Sturm und Ebb' und Flut,
Und manche schöne Perle
In seiner Tiefe ruht.

Heinrich Heine

Die Stadt

Am fernen Horizonte
Erscheint, wie ein Nebelbild,
Die Stadt mit ihren Türmen
In Abenddämmerung gehüllt.

Ein feuchter Windzug kräuselt
Die graue Wasserbahn;
Mit traurigem Takte rudert
Der Schiffer in meinem Kahn.

Die Sonne hebt sich noch einmal
Leuchtend vom Boden empor,
Und zeigt mir jene Stelle,
Wo ich das Liebste verlor.

La pescadora

Tu, bonica pescadora,
acosta la barca cap a terra;
vine aquí i seu al meu costat,
ens farem carícies agafats de la mà.

Posa el teu petit cap tocant el meu cor
i no tinguis tanta por;
car cada dia et confies
sens neguit a la mar brava.

El meu cor és ben bé com el mar,
té tempestes i marees,
i qualche preciosa perla
es troba a la seva fondària.

La ciutat

Lluny, a l'horitzó,
apareix, com una nebulosa,
la ciutat amb les seves torres,
embolcallada en el crepuscle.

Una ventada humida encrespa
el gris canal d'aigua;
amb un ritme trist rema
el barquer a la meva barca.

El sol surt un altre cop,
lluminós, s'enlaira des de terra
i em mostra aquell lloc,
on vaig perdre la meva estimada.

Heinrich Heine

Am Meer

Das Meer erglänzte weit hinaus
Im letzten Abendscheine;
Wir saßen am einsamen Fischerhaus,
Wir saßen stumm und alleine.

Der Nebel stieg, das Wasser schwoll,
Die Möwe flog hin und wieder;
Aus deinen Augen liebevoll
Fielen die Tränen nieder.

Ich sah sie fallen auf deine Hand,
Und bin aufs Knie gesunken;
Ich hab' von deiner weißen Hand
Die Tränen fortgetrunken.

Seit jener Stunde verzehrt sich mein Leib,
Die Seele stirbt vor Sehnen;—
Mich hat das unglücksel'ge Weib
Vergiftet mit ihren Tränen..

Heinrich Heine

Der Doppelgänger

Still ist die Nacht, es ruhen die Gassen,
In diesem Hause wohnte mein Schatz;
Sie hat schon längst die Stadt verlassen,
Doch steht noch das Haus auf demselben Platz.

Da steht auch ein Mensch und starrt in die Höhe,
Und ringt die Hände, vor Schmerzensgewalt;
Mir graust es, wenn ich sein Antlitz sehe—
Der Mond zeigt mir meine eigne Gestalt.

Du Doppelgänger! du bleicher Geselle!
Was äffst du nach mein Liebesleid,
Das mich gequält auf dieser Stelle,
So manche Nacht, in alter Zeit?

Vora el mar

El mar brillava lluny enllà
en la darrera llum del capvespre;
a la solitària casa de pescadors
seiem tots dos, muts i sols.

La boira s'alçà, l'aigua cresqué,
una gavina volava a l'entorn;
dels teus ulls plens d'amor
queien les llàgrimes.

Jo les veia caure a la teva mà
i caigué de genolls;
de la teva blanca mà,
he begut les llàgrimes.

Des d'aquell moment, el meu cos
es consumeix, l'ànima mor de desig;
aquesta dona infortunada
m'ha enverinat amb les seves llàgrimes.

El doble

La nit és calmada, els carrerons tranquil·ls,
en aquesta casa vivia el meu tresor;
ella fa temps que marxà de la ciutat,
però la casa encara és al mateix lloc.

Hi ha també un home que mira enlaire
i, de violent dolor, retorça les mans;
m'horroritzo quan veig el seu rostre...
la lluna em mostra la meva pròpia figura.

Tu, doble meu, tu pàlid company!
Per què fas escarní de les penes d'amor
que tantes nits em turmentaren
en aquest lloc, en temps passats?

Die Taubenpost

Ich hab' eine Brieftaub in meinem Sold,
Die ist gar ergeben und treu,
Sie nimmt mir nie das Ziel zu kurz,
Und fliegt auch nie vorbei.

Ich sende sie vieltausendmal
Auf Kundschaft täglich hinaus,
Vorbei an manchem lieben Ort,
Bis zu der Liebsten Haus.

Dort schaut sie zum Fenster heimlich hinein,
Belauscht ihren Blick und Schritt,
Gibt meine Grüsse scherzend ab
Und nimmt die ihren mit.

Kein Briefchen brauch' ich zu schreiben mehr,
Die Träne selbst geb' ich ihr:
O sie verträgt sie sicher nicht,
Gar eifrig dient sie mir.

Bei Tag, bei Nacht, im Wachen, im Traum,
Ihr gilt das alles gleich:
Wenn sie nur wandern, wandern kann,
Dann ist sie überreich!

Sie wird nicht müd', sie wird nicht matt,
Der Weg ist stets ihr neu;
Sie braucht nicht Lockung, braucht nicht Lohn,
Die Taub' ist so mir treu!

Drum heg' ich sie auch so treu an der Brust,
Versichert des schönsten Gewinns;
Sie heisst - die Sehnsucht! Kennt ihr sie?
Die Botin treuen Sinns.

El colom missatger

Tinc un colom missatger al meu servei
que és devot i fidel,
de la seva destinació, mai es queda a mig camí
i mai tampoc hi passa de llarg.

L'envio més de mil vegades,
cada dia, en vols d'exploració,
passant per molts llocs que estimo,
fins a la casa de la meva estimada.

Allà, ell mira d'amagat per la finestra,
sotjant el seu esguard i els seus passos,
li dóna records de part meva
i s'enduu els que ella m'envia.

No em cal escriure cap més carta,
li dono fins i tot les meves llàgrimes.
Oh! no les porta de bon grat
però m'obeeix ben diligentment.

De dia, de nit, en vetlla, en somni,
per a ell és el mateix,
quan ell pot viatjar, només viatjar,
llavors se sent ubèrrim!

No es cansa mai ni tampoc flaueja,
per a ell el camí és sempre nou;
no li calen incentius ni salari,
el colom m'és tan fidel!

Per això el guardo tan tendrament al meu cor,
segur dels millors beneficis:
el seu nom: l'anhel! El coneixeu?
És el missatger dels esperits fidels.

Traduccions de Salvador Pila

BCN
CLÀSSICS
19/20

FILHARMÒNICA D'ISRAEL i ZUBIN MEHTA

18 DE SETEMBRE L'AUDITORI

ENTRADES i ABONAMENTS
www.bcnclassics.cat

TRITÓ

IBERMÚSICA

Orquestra
de Cadaqués

PALAU
DE LA
MÚSICA
CATALANA

L'AUDITORI

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

CatMúsica

SER
CATALEUNYA

LA VANGUARDIA

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

 Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

 Diputació de Girona

 Ajuntament de Vilabertran

 Ajuntament de
Barcelona

Castelló d'Empúries

 Ayuntamiento de VALDEGOVIA
GAUBERAKO Udala

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Coproductors

 PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

L'AUDITORI

 GOBIERNO
DE ESPAÑA
 MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE
 INAE
INSTITUTO NACIONAL
DE LAS ARTES ESCÉNICAS Y LA MÚSICA

 Centro
Nacional
de Difusión
Musical
CNDM

Amb l'ajut de

 ARTISTAS • ESCRITORES •
INTÉRPRETES • EJECUTANTES

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

 PERE VENTURA
CAVA *

 Caixa d'Enginyers

 Audi

Autopodium
Girona • Olot • Figueres • Lloret de Mar

 el motel
Hotel Empordà
Figueres
★★★

Mitjans col·laboradors

 3 Cat Música
CATALUNYA RÀDIO

LAVANGUARDIA

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Flauta Mànica
Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

PRÒXIMAMENT

**Christoph Prégardien, tenor
Malcolm Martineau, piano**

Franz Schubert
Die schöne Müllerin

Divendres 23 d'agost, 21:00 h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Mikhail Pochekin, violin

Bach & Breakfast II
Obres de Bach

Dissabte 24 d'agost, 11:30 h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Venda d'entrades
www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitza

 Asociació
Franz Schubert
Barcelona

 JOVENTUTS
MUSICALS
DE FIGUERES